

ΚΥΚΛΟΣ EULER - ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

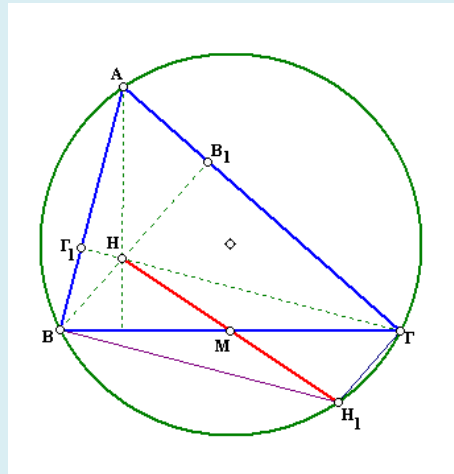
Θεώρημα

A. Το συμμετρικό σημείο του ορθοκέντρου τριγώνου ως προς το μέσο της πλευράς του βρίσκεται πάνω στον περιγεγραμμένο κύκλο του τριγώνου.

B. Το συμμετρικό σημείο του ορθοκέντρου τριγώνου ως προς την πλευρά του βρίσκεται πάνω στον περιγεγραμμένο κύκλο του τριγώνου.

Απόδειξη

A.

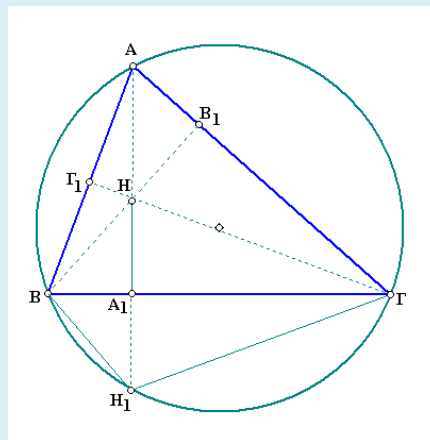

Έστω H το ορθόκεντρο του τριγώνου.

$\widehat{HG_1A} + \widehat{HB_1A} = 1\perp + 1\perp = 2\perp$. Άρα το τετράπλευρο AG_1HB_1 είναι εγγράψιμο σε κύκλο οπότε $\hat{A} + \widehat{G_1HB_1} = 2\perp \Leftrightarrow \hat{A} + \widehat{BHG} = 2\perp$ (1).

Έστω H_1 το συμμετρικό του H ως προς το μέσο M του BG . Το τετράπλευρο BHH_1 είναι παραλληλόγραμμο αφού οι διαγωνίες του διχοτομούνται. Άρα $\widehat{BH_1G} = \widehat{BHG}$, οπότε από την (1) έχουμε $\hat{A} + \widehat{BH_1G} = 2\perp$, δηλαδή το τετράπλευρο ABH_1G είναι εγγράψιμο σε κύκλο, ο οποίος είναι ο περιγεγραμμένος κύκλος του τριγώνου ABG .

B.

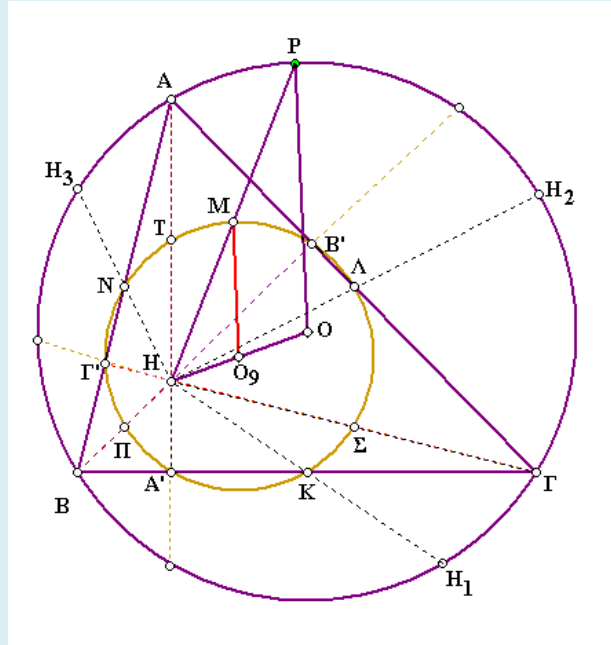
Έστω H_1 το συμμετρικό του ορθοκέντρου H ως προς την BG . Τα τρίγωνα $BHH_1, ΓHH_1$ είναι ισοσκελή με $\widehat{BH_1A_1} = \widehat{BHA_1}$ και $\widehat{GH_1A_1} = \widehat{GHA_1}$. Άρα $\widehat{BH_1G} = \widehat{BHG}$.

Είναι $\hat{A} + \widehat{BHG} = 2\perp \Leftrightarrow \hat{A} + \widehat{BH_1G} = 2\perp$. Άρα το τετράπλευρο ABH_1G είναι εγγράψιμο σε κύκλο, ο οποίος είναι ο περιγεγραμμένος κύκλος του τριγώνου ABG .

Θεώρημα

Έστω ένα τρίγωνο $AB\Gamma$. Τα ίχνη των υψών του τριγώνου, τα μέσα των πλευρών του και τα μέσα των αποστάσεων του ορθοκέντρου από τις κορυφές του τριγώνου είναι σημεία ενός κύκλου. Ο κύκλος αυτός ονομάζεται κύκλος Euler ή κύκλος των εννέα σημείων.

Απόδειξη

Έστω τυχαίο σημείο P του περιγεγραμμένου κύκλου (O, R) του τριγώνου $AB\Gamma$ και M, O_9 τα μέσα των τμημάτων HP και HO αντίστοιχα. Στο τρίγωνο HOP έχουμε $O_9M = \frac{1}{2}OP \Leftrightarrow O_9M = \frac{1}{2}R$. Άρα το P είναι σημείο του κύκλου $(O_9, \frac{1}{2}R)$.

Αντίστροφα: Αν M τυχαίο σημείο του κύκλου $(O_9, \frac{1}{2}R)$ εύκολα μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι το M είναι μέσο του τμήματος HP , όπου P το σημείο που το τμήμα HM τέμνει τον περιγεγραμμένο κύκλο του τριγώνου $AB\Gamma$.

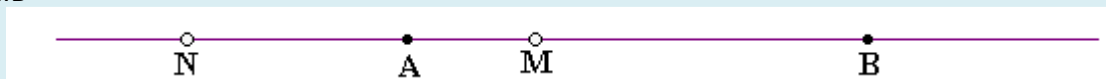
Άρα ο γεωμετρικός τόπος του μέσου των τμημάτων HP με P σημείο του περιγεγραμμένου κύκλου του τριγώνου $AB\Gamma$ είναι ο κύκλος $(O_9, \frac{1}{2}R)$.

Σύμφωνα με το προηγούμενο θεώρημα, τα μέσα των πλευρών του τριγώνου $AB\Gamma$, τα ίχνη των υψών του τριγώνου, οφείλουν να βρίσκονται πάνω στον κύκλο $(O_9, \frac{1}{2}R)$.

Τελικά ο κύκλος $(O_9, \frac{1}{2}R)$ διέρχεται από τα μέσα των τμημάτων $HA, HB, H\Gamma$, από τα μέσα των πλευρών του τριγώνου καθώς και από τα ίχνη των υψών του.

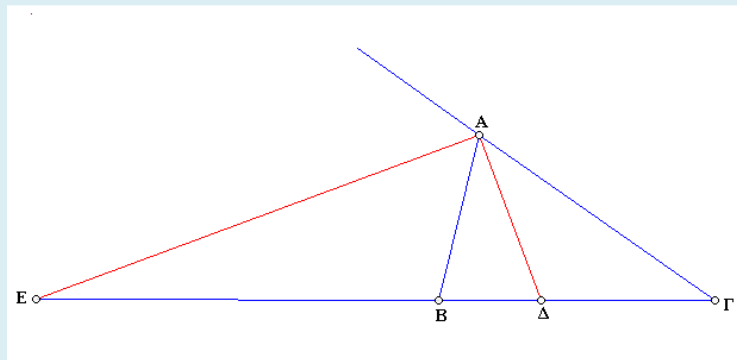

Ορισμός 1: Έστω δύο σημεία A, B . Αν M εσωτερικό σημείο του τμήματος AB διαφορετικό από το μέσο του AB και N σημείο στο φορέα του AB εξωτερικό του AB , που χωρίζουν το AB στον ίδιο λόγο δηλαδή $\frac{MA}{MB} = \frac{NA}{NB'}$ τότε λέμε ότι τα σημεία M, N είναι αρμονικά συζυγή των A, B .

✓ Τα σημεία A, B, M, N λέμε ότι αποτελούν μία αρμονική τετράδα.

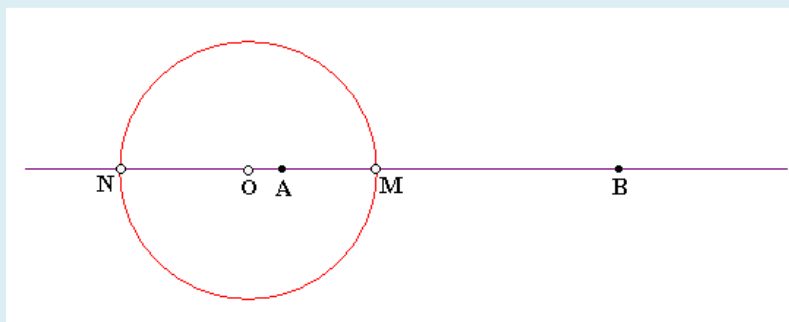
✓

Αν AD, AE εσωτερική και εξωτερική διχοτόμος αντίστοιχα του τριγώνου $AB\Gamma$, τότε τα σημεία Δ, E είναι αρμονικά συζυγή των B, Γ .

Ορισμός 2: Αν τα σημεία M, N είναι αρμονικά συζυγή των A, B , τότε ο κύκλος με διάμετρο το MN ονομάζεται Απολλώνιος κύκλος ως προς τα A, B ή Αρμονικός κύκλος ή κύκλος του Αριστοτέλη.

- ✓ Γενικά υπάρχουν άπειροι Απολλώνιοι κύκλοι. Για να ορισθεί κάποιος από αυτούς χρειάζεται να γνωρίζουμε το λόγο στον οποίο χωρίζουν τα σημεία M, N εσωτερικά και εξωτερικά αντίστοιχα το τμήμα AB ή ένα από τα σημεία M, N ή ένα τυχαίο σημείο του κύκλου.

(Βλέπε παράγραφο 7.9 σχ.βιβλίου «Ευκλείδια Γεωμετρία»).